

Тема: Складні випадки правопису слів зі спрощенням у групах приголосних

Завдання: Повторити правила правопису слів зі спрощенням у групах приголосних. Підручник § 32 (с. 101-102).

Спостереження

Прочитайте інструкцію, сфотографовану в автобусі (м. Мукачево), і виконайте завдання.

ВИДИ ПРОЇЗДНИХ ДОКУМЕНТІВ

1 **КВИТОК** – ОДНОРАЗОВИЙ паперовий проїзний документ встановленої форми, який надає право пасажирові здійснити поїздку в автобусі. Квиток містить в собі дату/ час купівлі та QR код.

2 **ПРОЇЗНИЙ КВИТОК ТРИВАЛОГО КОРИСТУВАННЯ (ПКТК)** – електронний квиток (пластикові картка), багаторазового використання, яку можна повнити на необхідну кількість поїздок.

А. Чому в рекламі слово *проїз(д)ний* написано по-різному?

Б. Поміркуйте, чи потрібна в цьому слові літера (звук) *д*, якщо взяти до уваги те, що українська мова милозвучна. Які ще помилки ви помітили?

Орфографічний практикум.

Вправа 1. *Випишіть слова, у яких спрощення приголосних позначається на письмі.*

Медаліс..ці, чес..но, хвас..нути, зап'яс..ний, гіган..ський, умис..ний, перелес..ник, аген..ство, балас..ний, радіс..ний, ус..ний, невіс..чин, аванпос..ний, напас..ник, студен..ство, енерговміс..ний, нещас..ний, шіс..надцять, корис..ний, облас..ний, журналіс..ці.

Ключ. *З перших букв виписаних слів складіть прізвище літературного героя з творів Панаса Мирного.*

Вправа 2. *Перепишіть слова, уставивши, де потрібно, пропущені літери.*

Млос..ний, шубовс..нути, хворос..няк, щиросер..ний, абонен..ський, тиж..невик, випус..ний, передвіс..ниця, безкорис..ливий, облес..ливий, ціліс..ний, зліс..ний, йодовміс..ний, почес..ний, прихвос..ні, аген..ство, пес..ливий, гімнас..ці, хвас..ливий, хрус..нути, невіс..чин, шелес..нути, зап'яс..ний, ненавис..ний.

Вправа 3. Утворити від поданих іменників прикметники. З'ясувати, в яких словах відбулося спрощення приголосних, а в яких — ні.

Честь, контраст, проїзд, користь, баласт, пестоші, щастя, тиждень, зап'ястя, компост, кількість, кореспондент, область, радість, захист, пристрасть, якість, агентство, студент, совість, пропагандист, вартість, парламент, інтелігент.

Вправа 4. Вставте, де треба, пропущені букви **т, д, к**. Слова запишіть у дві колонки:
1) у які не вставляли букв; 2) у які вставили пропущені букви.

Швидкіс. .ний, якісн..ий, улес..ливий, освідчитися, хвас..ливий, контраст..ний, щас..ливий, блис..нути, агентство, волейболіс..ці, заїз..ний, іж..жу, учас..ник, заздріс..ний, ус..ний, випус..ний, стис..нути, щотиж ..ня, студентський, студен..ство, очис..ний, скатер..ка, буревіс..ник, п'ятдесят.

У кожному слові підкресліть другу від початку букву. З них складеться кінцівка вислову В. Сухомлинського «Дорожить людина тим, у що вона...»

КУЛЬТУРА СЛОВА

А. Перегляньте експрес-урок «Проїзний чи проїздний?» і знайдіть слово, яке вчитель неправильно наголосив.

«Проїзний чи проїздний?» 🔍

Домашнє завдання.

1. Вправа 7 (с.104)
2. Вправа 5 тести (с. 103)

Електронний підручник за посиланням: <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/pidruchnyky-10-klas-2018/01-ukrainska-mova-10-klas/ukr-mova10-gramota.pdf>

Примітка. Виконане д/з переслати на електронну пошту викладача nataliznachur88@gmail.com або у *зруну* VIBER.